

A Scarta San Pablo D'A EB' AJ GALACIA

Gálatas sb'i jun carta tic, aton jun scarta viñaj apóstol Pablo stz'ib'ejnacb'at d'a eb' creyente d'a yol yic Galacia. Syalb'at viñ d'a eb' to sb'oxi spensar eb' somchajnaquel spensar yuj juntzañxo ch'oc c'ayb'ub'al. Ay eb' tz'alani to a eb' mañ israeloc tz'och creyenteal yovalil sc'anab'ajej ley Moisés eb', yic vach' scan eb' d'a sat Dios. Palta a viñ apóstol Pablo tz'alani to mañ ichocta yaji.

Ix stec'b'ej val sb'a viñ yed' yopisio, ix yalan viñ to schecab' Cristo yaj viñ. Ay juntzañ eb' scomon alejoch sb'a c'ayb'umal, palta ix yal viñ to a d'a Dios schanac yopisio viñ chi', mañoc d'a eb' comon anima. Ix ac'ji yopisio viñ chi' yic vach' syal slolonel Dios viñ d'a eb' mañ israeloc. Icha chi' ix yutej viñ sch'oxaneli to scha scolnab'il eb' anima tato syac'och Cristo eb' d'a sc'ool, mañ yujoc sc'anab'ajan ley Moisés eb'.

Axo d'a juntzañxo slajvub' capítulo, syalcot tas tz'ajelc'och sb'eyb'al eb' syac'och Cristo d'a sc'ool, vach'chom ac'b'il circuncidar eb', mato maay, añej jun tas nivan yelc'ochi to syac'och Cristo eb' d'a sc'ool.

Yichb'anil scarta viñaj Pablo

¹ A in Pablo in tic, schecab' in Jesucristo. Mañoc junoc anima ay in schecab'. Añejtona', mañoc junoc anima ac'jinac vopisio tic. A val Jesucristo chi' ac'jinac d'ayin yed' co Mam Dios, aton jun ac'jinacxi pitzvoc Jesucristo d'a scal eb' chammac.

² A in tic yed' masanil eb' cuc'tac ayec' ved'oc, sco tz'ib'ejb'at jun co carta tic d'ayex ex creyente d'a junjun iglesia d'a yol yic Galacia. ³ Aocab' co Mam Dios yed' Cajal Jesucristo syac' svach'c'olal yed' sjunc'olal d'ayex ta'. ⁴ A Jesucristo, yac'nac cham sb'a yic tzul yic'canel co mul. Icha chi' ix yutej oñ scolanel d'a yol sc'ab' chucal d'a yolyib'añq'uinal tic, yujto icha chi' sgana Dios, aton co Mam yaji. ⁵ Yuj chi', calec vach' lolonel d'a Dios d'a masanil tiempo. Amén.

Malaj junocxo ab'ix yic colnab'il

⁶ Tzin och q'uelan eyuuj, yujto elañchamel van eyactancan Dios, aton ix oñ avtan yuj svach'c'olal Cristo. Yujto a ticnaic, van eyac'anoch e pensar d'a junxo ab'ix yic colnab'il ch'oc tz'alji d'ayex. ⁷ Palta malaj junocxo ab'ix yic colnab'il chi'. Ay eb' sgana sq'uexan svayañil yab'ixal Cristo yic svach' somchajel e pensar. ⁸ Palta ec'nac oñxo calel vach' ab'ix yic colnab'il chi' d'ayex. Axo ticnaic, tato ay junoc mach tz'ec' yalel junocxo ch'oc c'ayb'ub'al, vach'chom a in tic, ma junoc ángel scot d'a satchaañ tzul alanoc, cotocab' yoval sc'ool Dios d'a yib'añ. ⁹ Icha vutejnac valancan d'ayex junel, icha chi' svutej valanxib'at d'ayex ticnaic. Tato ay junoc mach tzec' alanel junocxo c'ayb'ub'al mañ lajanoc yed' jun e chanacxo, cotocab' yoval sc'ool Dios d'a yib'añ. ¹⁰ Ayic svalanb'at juntzañ tic d'ayex, ¿tom in gana ste tzalaj junoc anima ved' e naani? Maay, añej Dios in gana stzalaj ved'oc. Mañ jab'oc tzin na' to stzalaj eb' ved'oc. Q'uinaloc a eb' anima in gana stzalaj ved'oc, mañ in schecab'oc am Cristo syal chi'.

A tas aj yochnac viñaj Pablo schecab'oc Cristo

¹¹ Ex vuc'tac ex vanab', tzin nib'ej tzeyojtaquejel junxo sval tic. A jun vach' ab'ix yic colnab'il sval tic, mañ yicoc anima. ¹² Mañoc d'a junoc anima in chanac, ma in c'ayb'ejnac, yujto añej val Jesucristo ac'jinac vojtaquejeli.

¹³ Eyab'nacxo chajtil vutejnac in b'a d'a yalañtaxo, ayic vac'annac och in b'a d'a sc'ayb'ub'al eb' vetisraelal. Nivan val yaelal vac'nac och d'a yib'añ eb' yicxo Dios. Vac'nac val vip in satanel eb'. ¹⁴ A d'a sc'ayb'ub'al eb' vetchoñab' chi', a inñej te jelan in d'a yichañ eb' lajan in q'uinal yed'oc, yujto vac'nac val och in pensar d'a sc'ayb'ub'al eb' co mam quicham.

¹⁵ Palta ayic manto in alji, a Dios sic'jinac inxo eli. Yuj svach'c'olal yavtejnac in och yicoc. Axo yic ix c'och stiempoal icha tas nab'il yuuj, ¹⁶ ix yac'an vojtaquejel Yuninal, yic vach' tzec' valel yab'ixal colnab'il d'a e cal a ex mañ ex israeloc tic. Slajvi chi', malaj junoc mach b'aj in c'anb'ej tas vach' tzin c'ulej. ¹⁷ Mañ in xid'nacocpaxec' d'a Jerusalén in c'umej eb' b'ab'laj ochnac schecab'oc Cristo d'a vichañ. Palta elañchamel b'at in can d'a yol yic Arabia. Slajvi chi', in c'ochxi d'a choñab' Damasco.

¹⁸ Ato d'a yoxil ab'il b'at in d'a Jerusalén, yic b'at vil viñaj Pedro, 15 c'ual ec' in yed' viñ. ¹⁹ Mañxa junocxo eb' schecab' Cristo in c'umej ta', añej viñaj Jacobo, viñ yuc'tac sb'a yed' Cajal Jesús in c'umej. ²⁰ D'a yichañ Dios svalb'at jun tic d'ayex, te yel tas sval tic.

²¹ Slajvi vec' d'a Jerusalén chi', in b'at d'a yol yic Siria yed' d'a yol yic Cilicia. ²² Axo eb' yicxo Cristo ay d'a yol yic Judea, manto in yojtacoclaj

eb'. ²³ Toñejanto tz'alji yab' eb': A jun viñ ac'jinac och co yaelal d'a yalañtaxo, aton viñ snib'ejnac satanel jun c'ayb'ub'al chab'ilxo cuuj, a ticnaic, a viñ tzec' alanxiel yab'ixal, xchi eb' vuuj. ²⁴ Yuj chi', yal vach' lolonel eb' d'a Dios smasanil vuuj.

2

Tzalajnac eb' schecab' Cristo yed' viñaj Pablo

¹ 14 ab'ilxo chi', ichato chi' in b'atxi d'a Jerusalén chi', yed' viñaj Bernabé, ajun pax viñaj Tito b'at qued'oc. ² B'at in ta', yujto sch'ox Dios d'ayin to yovalil tzin b'ati. Ayic in c'och ta', a eb' scuchb'an eb' creyente, smolb'ej sb'a eb' ved'oc. Ata' val d'a eb' sch'ocoj chajtil yaj jun vach' ab'ix yic colnab'il svalet d'a scal eb' mañ israeloc chi'. Icha chi' vutej in b'a, talaj nab'añej vixtej in b'a in munlaji. ³ Axo viñaj Tito chi', aton viñ ajun ved'oc, vach'chom griego viñ, palta mañ ac'b'iloc plural viñ yac'ji circuncidar. ⁴ Yel toni, ay juntzañ eb' syaloch sb'a creyenteal, snib'ej eb' to ac'ji circuncidar viñaj Tito chi'. Palta a eb' chi', elc'altac och eb' d'a co cal, toñej smaclej yil eb' chajtil tz'aj quel d'a yalañ ley Moisés yuj Cristo Jesús. Yujto snib'ej eb' tzoñ canxi d'a yalañ jun ley chi'. ⁵ Palta maj co c'anab'ajej tas yal eb' chi', yujto malaj co gana sq'uexchaj jun vach' ab'ix te yel b'aj ix eyac'och e c'ool.

⁶ Palta a eb' cuchb'um yaj d'a eb', mañxa junocxo checnab'il yac' eb' d'ayin. Maj in na'a tato nivan yopisio eb', yujto a d'a sat Dios, lajan oññej co masanil. ⁷ Malaj tas yal eb' d'ayin, yujto nachajel yuj eb' to a Dios ac'jinac vopisio valanel vach' ab'ix yic colnab'il d'a scal eb' mañ israeloc,

icha ajnac yac'ji yopisio viñaj Pedro yalanel vach' ab'ix yic colnab'il chi' d'a scal eb' israel. ⁸ A Dios ix yamc'ab'an viñaj Pedro chi' d'a scal eb' israel, añejtona', A' ix in yamc'ab'an d'a scal eb' mañ israeloc.

⁹ Axo viñaj Jacobo, viñaj Pedro yed' viñaj Juan, yel ton val nivan yelc'och eb' viñ d'a sat eb' creyente d'a Jerusalén chi', ix nachajel yuj eb' viñ to a Dios ac'jinac jun vopisio tic yuj svach'c'olal, yuj chi' co yamlaj co c'ab' yed' eb' viñ yed' viñaj Bernabé. Icha chi' yutej eb' viñ sch'oxani to sgana eb' viñ tzoñ b'at d'a scal eb' mañ israeloc, yacb'an van smunlaj pax eb' viñ d'a scal eb' quetisraelal.

¹⁰ Añej jun yal eb' viñ d'ayoñ to sco nacot eb' meb'a'. Palta a jun chi', toxon in gana tzin c'ulej.

Tumajnac viñaj Pedro yuj viñaj Pablo d'a Antioquía

¹¹ Palta ayic yulec' viñaj Pedro d'a Antioquía, in tumej viñ d'a yichañ eb' smasanil, yujto mañ vach'oc yutej sb'a viñ. ¹² Yujto ayic sc'ochnaj viñ, sva viñ yed' eb' creyente mañ israeloc. Palta axo yic sc'och juntzañ eb' schecab' viñaj Jacob d'a Antioquía chi', yic'anel sb'a viñ, majxo valaj viñ yed' eb' mañ israeloc chi', yujto xiv viñ d'a juntzañ eb' aytooch spensar d'a ley Moisés. ¹³ Axo juntzañxo eb' israel creyentexo, sb'eyb'alej sb'eyb'al viñaj Pedro chi' eb'. Chab' sat yutej sb'a eb' yed' viñ. Yed' pax viñaj Bernabé, chab'sat yutej pax sb'a viñ yed' eb'. ¹⁴ Palta vila' to mañ vach'oc yutej sb'a eb' icha syal jun vach' ab'ix te yel, yuj chi' val d'a viñaj Pedro chi' d'a yichañ eb' creyente smasanil: A ach tic, israel ach, palta ina lajan a b'eyb'al yed'

eb' mañ israeloc chi'. Mañ lajanoc tzutej a b'eyb'al icha sb'eyb'al eb' quetisraelal. Yuj chi', ¿tas yuj tzac' pural eb' mañ israeloc chi', yic lajan syutej sb'eyb'al eb' yed' eb' quetisraelal tic? xin chi d'a viñ.

¹⁵ A oñ tic, yiñtilal oñ israel. Yuj chi', ichato mañ oñ ajmuloc icha eb' mañ israeloc. ¹⁶ Palta cojtac to malaj junoc mach tz'och vach'il d'a yichañ Dios yujñej to sc'anab'ajej ley Moisés. Palta añej eb' tz'ac'anoch Jesucristo d'a sc'ool vach' d'a yichañ Dios chi'. Añejtona' oñ pax tic, scac' paxoch Jesucristo chi' d'a co c'ool eyed'oc, yic vach' oñ d'a yichañ. Yujñej cac'anoch Cristo chi' d'a co c'ool, vach' oñ d'a yichañ Dios, mañ yujoc co c'anab'ajan ley Moisés chi'. Yujto malaj junoc mach vach' d'a yichañ Dios yujñej sc'anab'ajan tas syal jun ley chi'.

¹⁷ Co gana to yuj Cristo syal Dios to vach' oñ d'a yichañ. Yuj chi', scheclajeli to a oñ co masanil israel oñ tic ay pax co mul. Palta ¿tom a Cristo tzoñ ac'anoch chucal chi'? Maay. ¹⁸ Toxo ix vala' to mañxalaj yopisio jun ley chi'. Q'uinaloc svala' to tzato ochxi yopisio, scheclajelta to a in van yoch in mul. ¹⁹ A ticnaic, ichato chamnac oñ d'a ley Moisés chi'. Yuj jun ley chi', ichato chamnac oñ, yic vach' pitzan oñxo d'a yichañ Dios. ²⁰ A ticnaic, a d'a yichañ Dios, d'uñb'ab'il oñ q'ue d'a te' culus yed' Cristo. Yuj chi' mañxo oñ pitzanoc ticnaic. Aton Cristo pitzan yajoch d'ayoñ. A tas sco c'ulej ticnaic, sco c'ulej yuj cac'an och Cristo Yuninal Dios d'a co c'ool. Sch'oxnac val to xajan oñ yuuj, yujto yac'naccham sb'a cuuj. ²¹ Mañ vanoc valan d'ayex to nab'añej sch'oxnac svach'c'olal

Dios d'ayori. Q'uinaloc tato yujto sco c'anab'ajej ley Moisés syalan Dios to vach' ori d'a yichari, nab'ariej am ix cham Cristo chi' cuuj.

3

Maxyal cac'anoch ley yipoc co c'ool

¹ A ex aj Galacia ex tic, te quistal tzeyutej e b'a. Ichato ix ac'ji e c'ool icha tz'utaj junoc anima yuj eb' ajchum, yic maxtzac e c'anab'ajej jun c'ayb'ub'al te yel. Ayic quec'nac ta', calnac val d'ayex chajtil ajnac scham Jesucristo d'a te' culus. Icha val to eyilnac schami. ² In gana to tze tac'vej jun ol in c'anb'ej tic d'ayex, ¿yuj am to ix e c'anab'ajej ley Moisés, yuj chi' ix e cha Yespíritu Dios, ma yujto ix eyac'och jun ab'ix eyab'nac d'a e c'ool? ³ ¿Tas yuj te quistal tzeyutej e b'a? Yujto a d'a sb'ab'elal, ariej Yespíritu Dios eyac'nac och yipoc e c'ool. Axo ticnaic, e gana tzeyac' tz'acvoc e colnab'il yuj juntzari tas munil tze c'ulej. ⁴ Mañ jantacoc ix eyab' syail yujñej Cristo, palta ichato nab'ariej. Octom val mañ nab'ariejoc ix eyab' syail. ⁵ A Dios yac'nac Yespíritu d'ayex, sch'oxannac juntzari tas satub'tac d'a e cal, mañ yujoc e c'anab'ajan ley Moisés yac'nac Yespíritu chi' d'ayex, palta yujto eyac'nacoch jun vach' ab'ix alb'ilcan d'ayex d'a e c'ool, aton jun alb'ilcan d'ayex, yuj chi' ac'b'il d'ayex.

⁶ A viñaj Abraham, yac'nac val och Dios viñ d'a sc'ool, yuj chi' ochnac viñ vach'il d'a yichari Dios chi'. ⁷ Yuj chi', nachajocab'el eyuuj to a eb' tz'ac'anoch Dios d'a sc'ool, aton eb' chi' d'a val yel

yiñtilalcan viñaj Abraham chi'. ⁸ Ayocto yalannac-can Dios d'a Slolonel Tz'ib'ab'ilcani to ayex mañ ex israeloc ol yal Dios to vach' ex d'a yichañ, yujto ix eyac'och d'a e c'ool. Atax d'a peca' alb'ilcan vach' ab'ix d'a viñaj Abraham chi'. Aton jun tz'alan icha tic: Uuj ol vac' in vach'c'olal d'a junjun nación, xchicani. ⁹ Yuj chi', tato scac'och Dios chi' d'a co c'ool, lajan svach'c'olal sco cha icha ajnac schaan viñaj Abraham chi', yujto yac'nac och Dios chi' viñ d'a sc'ool.

¹⁰ A eb' tz'ac'anoch ley Moisés yipoc sc'ool, aycot yoval sc'ool Dios d'a yib'añ eb'. Yujto icha tic syal d'a Slolonel Dios chi': Ayñej och yoval sc'ool Dios d'a yib'añ jantacñej eb' max c'anab'ajanñej masanil tas tz'ib'ab'ilcan d'a ley tic, xchi. ¹¹ Palta chequel to malaj junoc mach vach' d'a yichañ Dios yujñej sc'anab'ajej jun ley chi'. Yujto syal pax icha tic d'a Slolonel chi': A eb' tz'ac'anoch Dios d'a sc'ool, vach' eb' d'a yichañ. Yuj chi' ay sq'uinal eb' d'a junelñej, xchi. ¹² A jun ley chi', malaj syala' tato yovalil scac' val och Dios d'a co c'ool. Palta icha tic syala': A eb' sc'anab'ajanñej juntzañ checnab'il tic, ol scha sq'uinal eb' yuuj, xchi.

¹³ Ay ton cot yoval sc'ool Dios d'a quib'añ yuj jun ley chi', palta a Cristo ix oñ colanel d'a yol sc'ab' yoval sc'ool chi', yujto schanac och yoval sc'ool Dios chi' d'a yib'añ co q'uexuloc. Yujto syal d'a Slolonel Dios chi': A junoc mach sd'unb'ajq'ue d'a te te', ay val cot yoval sc'ool Dios d'a yib'añ, xchi. ¹⁴ Icha chi' ix aj Cristo Jesús chi', yic vach' a svach'c'olal Dios yac'nac d'a viñaj Abraham d'a peca' chi' yed' d'ayoñ yiñtilal oñ tic, a' tz'ac'jipax d'ayex a ex mañ ex israeloc. Añejtona', yujto ix

cac'och Cristo d'a co c'ool, chab'il Yespíritu Dios cuuj co masanil, icha yutejnaccan yalani.

A ley Moisés yed' jun sti' Dios yalnaccani

¹⁵ Ex vuc'tac ex vanab', tzin nib'ej svalb'at d'ayex yuj co b'eyb'al a oñ anima oñ tic. A sco b'oan co trato yed' junoc anima, sb'ocan yumal, scac'ancanem smam co c'ab'. A jun chi' sch'oxani to yovalil ol elc'ochoc. Tato icha chi', malaj junoc mach syal sjuani, malaj pax junoc mach syal yac'anoch xicul. ¹⁶ A Dios, yac'naccan sti' d'a viñaj Abraham yed' d'a yiñtilal chi'. Max yalaj d'a Slolonel Dios chi': A juntzañ eb' iñtilal, mañ xchioc. Yujto mañ tzijtumoc eb' yiñtilal b'aj yalnac. Palta yalnac icha tic: A iñtilal, xchi. Yujto junñej val jun yiñtilal viñaj Abraham chi' b'aj yalnac, aton Cristo. ¹⁷ Aton jun tic tzin nib'ej svalb'at d'ayex to a Dios yac'nac strato yed' viñaj Abraham chi', sch'oxannac to yovalil ol elc'ochoc. Ayxo 430 ab'il yac'annaccan strato chi', ichato chi' ix ac'ji ley Moisés. Palta maj juvoclaj jun trato chi' yuj jun ley chi'. A jun tas alb'ilcan yuj Dios ayic yac'annaccan sti' chi', maj ec'laj yuj jun ley chi'. ¹⁸ Q'uinaloc yujñej sc'anab'ajan jun ley chi' eb' tz'elc'och jun tas ijanoch yac'an Dios chi' d'a eb', tato icha chi', mañ yujoc am yac'ancan sti' Dios chi' ix yalancan d'a eb'. Palta a sti' Dios yac'naccan d'a viñaj Abraham chi' to toñej ol siej jun chi' d'a eb'.

¹⁹ Palta ¿tas yopisio jun ley chi' tze na'a? A jun ley chi' ac'b'il yic vach' scheclajel smul junjun anima. Ayñej ton yopisio jun ley chi', masanto ix javi jun yiñtilal viñaj Abraham chi', aton d'a jun chi'

yac'naccan sti' Dios chi'. A eb' ángel alannaccan jun ley chi', axo viñaj Moisés ac'annac c'axpaj d'a eb' anima. ²⁰ Palta a ticnaic, mañxo yovaliloc ay junoc mach tz'och sb'oumaloc yaj eb' anima yed' Dios, yujto junñej mach yac'naccan sti', aton Dios, junñej toni.

A yopisio ley

²¹ Palta a ley Moisés chi', mañ yajc'oloc sb'a yed' juntzañ tas yalnaccan Dios, ayic yac'annaccan sti' d'ayoñ. Q'uinaloc ay junoc ley syal yac'an co q'uinal tato sco c'anab'ajej, tzam yal Dios chi' to malaj co mul d'a yichañ. ²² Palta syal d'a Slolonel Dios chi' to a masanil anima, ayec' d'a yol sc'ab' chucal. Icha chi' syalcani yic vach' a eb' tz'ac'anoch Jesucristo d'a sc'ool, syal schaan jun q'uinal eb' altab'ilcan yuj Dios.

²³ Ayic manto ja jun mach scac'och d'a co c'ool, ay oñto ec' d'a yalañ jun ley chi'. Ichato yamb'il oñ yuj jun ley chi' masanto ix checlaj jun mach scac'och d'a co c'ool chi'. ²⁴ Yujto a jun ley chi', ay yopisio oñ scuchb'ani masanto ix ja Cristo. Axo ticnaic, vach' oñ d'a yichañ Dios, yujto scac'och Cristo d'a co c'ool. ²⁵ A ticnaic, mañxo oñ ayoc och d'a yol sc'ab' jun cuchb'annac oñ chi', yujto ayxo och Cristo d'a co c'ool.

²⁶ Yujñej to tzeyac'och Cristo Jesús d'a e c'ool qued'oc, yuj chi' yuninal exxo Dios, junxoñej eyaj yed' Cristo e masanil qued'oc. ²⁷ A jantac oñ tzoñ ac'ji bautizar d'a yic Cristo, junxoñej tzoñ aj yed'oc, axoñej sb'eyb'al Cristo chi' sco chaoch d'a quib'añ co b'eyb'alani. ²⁸ Mañxa yelc'ochi tato israel oñ, mato maay. Vach'chom checab' caji, ma

munil quic co b'a, vach'chom vinac, ma ix, mañxa yelc'ochi, yujto junxoñej caj co masanil yed' Cristo Jesús. Icha val to junxoñej animail caj co masanil. ²⁹ Yujto yic exxo Cristo, yuj chi' yirñtilal exxo viñaj Abraham chi' qued'oc. Axo tas yalnaccan Dios to ol yac' d'ayoñ ol e cha qued'oc.

4

¹ In gana svalb'at junxo tic d'ayex: Q'uinaloc ay junoc uninab'il tz'icancan masanil tastac ay d'a smam. Vach'chom syiquejcan smasanil, palta ayic yuneto, lajan tz'ajcan icha junoc majan. ² Ayto mach tz'ac'an mandar, syilan tastac ay d'ay, masanto sja sc'ual ayic syalan smam to ay yalan yic d'a smasanil. ³ Añejtona' ichoñta'. A d'a yalañtaxo, ichato unin oñ, yujto oñ ac'ji mandar yuj b'eyb'al yic yolyib'añq'uinal tic. ⁴ Palta ayic ix c'och stiempoal, a Dios ix ac'ancot Yuninal, ix alji d'a jun ix ix icha tz'aj calji co masanil. Ix ac'ji mandar yuj ley Moisés. ⁵ Icha chi' ix aj yuleq'ui, yic tzoñ scolcanel d'a yalañ jun ley chí', yic tzoñ yic'och Dios yuninaloc.

⁶ A Dios ix ac'ancot Yespíritu Yuninal chi' d'ayoñ, yic scojtaquejeli to yuninal oñxo. Yuj Yespíritu ayoch d'ayoñ chí', scal d'a Dios icha tic: Mamin, xco chí. ⁷ Yuj chí' mañxo ichoc junoc checab' caji, yujto yuninal oñxo Dios yuj Cristo. Yuj chí' quicxo masanil tastac ol yac' Dios d'ayoñ.

Cusnac viñaj Pablo yuj eb' creyente

⁸ A d'a yalañtaxo, manto eyojtacoc Dios. Eyac'nac servil juntzañ comon dios, palta mañ diosoc. ⁹ Axo ticnaic, eyojtacxo Dios, más vach'

scal icha tic to ojtacab'il exxo yuj Dios chi'. Yuj chi', ¿tas yuj tzex meltzajxi d'a juntzañ b'eyb'al malaj yelc'och chi'? ¿Tas yuj e gana eyac'anxioch e b'a d'a yalañ jun ley chi', tzeyac'anxi servil? ¹⁰ Ina tzato e c'anab'ajej juntzañ q'uiñ yic junjun sábado, juntzañ q'uiñ ayic tz'alji q'uen uj yed' juntzañ q'uiñ yic smolchaj sat avb'en yed' juntzañxo q'uiñ tz'och d'a yuctaquil ab'il. ¹¹ Yujto icha chi' tzeyutej e b'a, svac' pensar, talaj nab'añej in munlajel d'a e cal ta'.

¹² Ex vuc'tac ex vanab', tzin tevi d'ayex to tzeyiq'uel e b'a d'a yalañ jun ley chi' icha ajnac vic'anelta in b'a a in tic. Yujto a in tic, ec'nac in d'a yalañ jun ley chi' icha tzeyutej e b'a chi' ticnaic.

Ayic vec'nac d'ayex ta', vach'ñej eyutejnac e b'a d'ayin. ¹³ Eyojtac to ayic vec'nac d'ayex d'a sb'ab'elal, yuj jun yab'il ochnac d'ayin yuj chi' cannac in valel jun vach' ab'ix yic colnab'il d'ayex.

¹⁴ Vach'chom eyab'nac syail ved'oc yuj jun in yab'il chi', palta maj in e patiquejel-laj, maj in e chaqueli. Icha scutej co chaan junoc yángel Dios, icha chi' eyutejnac in e chaani, ichato a Jesucristo e chanac.

¹⁵ Ayic vec'nac d'ayex chi', val yel te tzalajnac ex. Q'uinaloc tato yalnac, eyic'nac am elta yol e sat eyac'annac d'ayin. Palta, ¿b'aj ix c'och jun e tzalajc'olal chi' ticnaic? ¹⁶ ¿Tom scajc'olej co b'a eyed'oc yujñej to svalb'at jun c'ayb'ub'al te yel tic d'ayex?

¹⁷ Ay eb' nivanoc tzex xajanani, palta mañ yujoc e vach'iloc. A spensar eb' to toñej tzex smontejel eb' yic tzeyac'anoch e pensar d'a eb'. ¹⁸ Vach' toni tato ay mach b'aj scac'och co pensar, palta tato d'a co vach'iloc. Octom icha chi' tzeyutej e pensar

d'a masanil tiempo d'ayin, mañocñej ayic ay in ec' eyed' ta'. ¹⁹ A exxo, icha val to vune' ex, svab' val syail eyuuj, icha junoc ix ix tz'ab'an syail yalji yune'. Ichañej chi' svab' syail eyuuj, masanto ol lajanb'oc e pensar yed' Cristo. ²⁰ Octom ayinec' eyed' ta' ticnaic, yic mañ ichoc tic svutej valan d'ayex, palta maxtzac nachaj vuuj tas vach' valan d'ayex.

A ix Agar yed' ix Sara

²¹ A exxo, e gana to a ley Moisés tzex ac'an mandar. Palta çtom max e nacoti tas syal jun ley chi'? ²² Yujto syal yuj viñaj Abraham to ay chavañ yuninal viñ. Ay jun aljinac d'a ix Agar, ix schecab' eb'. Ay pax junxo aljinac d'a ix yetb'eyum viñaj Abraham chi', aton viñaj Isaac. A ix yetb'eyum viñaj Abraham chi', munil yic sb'a ix, malaj junocxo b'aj ochnac ix checab'oc. ²³ A jun yune' ix schecab' eb' chi', toñej ix alji icha tz'aj yalji junjun anima. Axo junxo aljinac d'a ix munil yic sb'a yed' viñ yetb'eyum chi', yuj spoder Dios aljinac, yujto yac'naccan sti' Dios yuuj. ²⁴ A yab'ixal eb' ix tic, ch'oxnab'il yaji. A chavañ eb' ix ix tic, a chab' strato Dios sch'oxel eb' ix. A ix Agar chi', sch'oxcot jun strato sb'onac d'a jun tzalan Sinaí. A eb' yic jun trato chi', ichato yune' ix yaj eb'. Checab' yaj eb' icha aj yec'nac ix. ²⁵ A ix Agar chi', a jun tzalan Sinaí ay d'a yol yic Arabia sch'oxcot ix. A choñab' Jerusalén ayec' ticnaic, yicto tzalan Sinaí chi', yujto a eb' yic jun choñab' chi', ayoch eb' d'a yalañ smandar jun ley chi'. ²⁶ Axo junxo Jerusalén ay d'a satchaañ, aton ay oñ yico'. Yuj chi', quic co b'a, maxtzac oñ ac'ji mandar yuj jun

ley chi'. ²⁷ A d'a Slolonel Dios Tz'ib'ab'ilcani, ata' syalcan icha tic:

Vach'chom toxonton malaj une', palta tzach tzalaji. Mañ ojtacoc chajtil syail yalji unin, palta elocab' av yuj tzalajc'olal. Yujto a jun ix scan sch'ocoj, ec'alto sb'isul yune' ix ol aljoc d'a yichañ ix ay viñ yetb'eyum, xchicani.

²⁸ Ex vuc'tac ex vanab', lajan oñ icha viñaj Isaac chi'. Yujñej to yac'naccan sti' Dios, yuj chi' tzoñ och yuninaloc. ²⁹ Palta a d'a peca' chi', a viñ toñej aljinac icha tz'aj yalji junjun anima, yac'nac och yaelal viñ d'a yib'añ jun aljinac yuj spoder Yespíritu Dios chi'. Icha yutejnac sb'a viñ chi', icha chi' tzoñ utaj yuj eb' anima tz'ac'ji mandar yuj ley chi' ticnaic. ³⁰ Palta a Slolonel Dios chi', a' tz'alani: A ix checab' yaj tic, pechel ix yed' yune' tic, xchi ix Sara d'a viñaj Abraham chi'. Yujto a jun yune' ix chi', malaj yalan yic schaan jab'oc tas yed' jun yune' ix yic sb'a sch'ocoj yed' viñ yetb'eyum chi', xchicani. ³¹ Yuj chi' ex vuc'tac ex vanab', mañ oñ lajanoc icha jun yune' ix checab' yaj chi'. Palta lajan oñ icha jun yune' ix munil yic sb'a yed' viñ yetb'eyum chi'.

5

Munil quicxo co b'a yed' Cristo

¹ A Cristo oñ colanelta d'a yalañ jun ley Moisés chi', yic vach' quicxoñej co b'a yed'oc. Yuj chi' tec'an tzeyutej e b'a, mañxo eyac'och e b'a d'a yalañ smandar jun ley chi', yujto lajan yed' junoc icatz te al.

² Ab'ec tas sval a in Pablo in tic: Tato tze chaoch jun yechel yic circuncisión d'a e nivanil, junelrñej malaj jab'oc tas ol e cha d'a Cristo. ³ Svalanb'at junxo tic d'ayex: A mach tz'ac'anoch jun circuncisión chi' yipoc sc'ool, yovalil sc'anab'ajej masanil tas syal d'a ley Moisés chi'. ⁴ A ex mach ex tze na'a to vach' ex d'a yichañ Dios yujto tze c'anab'ajej jun ley chi', a d'a Cristo, malaj eyalan eyico'. Mañxalaj svach'c'olal Dios ol e cha'a. ⁵ A oñxo, yuj Yespíritu Dios scac'och yipoc co c'ool to a Dios ol alanoc to vach' oñ d'a yichañ. Aton jun tic van co tañvani, yujto scac'och Cristo d'a co c'ool. ⁶ Tato junxoñej tzoñ aj yed' Cristo Jesús, mañxalaj yelc'ochi tato ac'b'il oñ circuncidar, mato maay. Añej jun tic ay yelc'ochi, tato scac'och Cristo d'a co c'ool, sco xajanej co b'a junjun oñ.

⁷ A d'a yalañtaxo, vach' ix eyutej e b'eyb'al. ¿Mach ix ac'an e c'ool yic maxtzac e c'anab'ajej jun c'ayb'ub'al te yel? ⁸ A Dios ix ex avtanoch yicoc, mañocclaj Dios chi' ix ac'an e c'ool. ⁹ Tze na nab'i to yujñej jab'oc yich pan, spajb'ib'at ixim harina smasanil. ¹⁰ Svac'och Cajalil yipoc in c'ool to mañ ol e vach' aq'uejoch e pensar d'a junocxo ch'oc c'ayb'ub'al. Yalñej mach eb' tz'ac'an e c'ool chi', a Dios ol ac'anoch syaelal eb'.

¹¹ Ex vuc'tac ex vanab', q'uinaloc añeja' valani to yovalil tz'ac'ji circuncidar junjun anima, max am in yac'och eb' vetisraelal d'a syaelal. Q'uinaloc icha chi' svutej valani, max am chichon sc'ool eb' d'a yab'ixal schamel Cristo d'a te' culus. ¹² Axo eb' tzec' ac'an e c'ool chi' yic tzex ac'ji circuncidar, tzoc val poljiel yic eb' chi' smasanil.

¹³ Ex vuc'tac ex vanab', avtab'il ex yuj Dios, yic vach' maxtzac ex can d'a yalañ smandar ley chi'. Palta mañ yujoc chi' syal eyac'lab'an e chuc pensaril. Más vach' tzeyac'laj servil e b'a, yujto tze xajanej e b'a. ¹⁴ Syic' sb'a ley Moisés masanil yuj jun checnab'il tic: Ichaocab' eya'ilan e b'a, ichaocab' chi' e xajanan eb' ay d'a spatic schiquin e pat, xchi. ¹⁵ Palta tato aņeja' schichon e c'ool d'ayex junjun ex, ay smay ol eyac' lajvoquel e b'a junjun ex.

A Yespíritu Dios yed' co chuc pensaril

¹⁶ Svalanb'at junxo tic d'ayex: B'eyb'alejec icha sch'ox Yespíritu Dios. Tato icha chi', mañ ol e b'eyb'alej tas sgana e chuc pensaril. ¹⁷ Yujto a jun co chuc pensaril tic, yajc'ol sb'a yed' Yespíritu Dios. Axo Yespíritu chi', yajc'ol sb'a yed' co chuc pensaril. Yuj chi' ijan val max yal vach' tzeyutej e b'eyb'al icha e gana. ¹⁸ Palta tato van co c'anab'ajan icha sch'ox Yespíritu Dios chi', a ley mañxalaj yalan yic d'ayoñ.

¹⁹ A eb' sc'anab'ajan schuc pensaril chi', chequel yaj tas sc'ulej eb'. Tz'em eb' d'a ajmulal, sc'ulan juntzañ tas q'uixvub'tac eb' yed' snivanil. ²⁰ Syalan sb'a eb' d'a juntzañ comon dios. Sb'alan yetanimail eb'. Jelan eb' d'a juntzañxo tastac sna'a. Ajc'oltac syutej sb'a eb', ac'um oval eb'. Schichon sc'ol eb' d'a tas ay d'a junocxo anima. C'un scot yoval eb'. Sgana eb' aņej eb' ay yelc'ochi. Sgana eb' spojel sb'a d'a macquiltaquil. ²¹ Syiloch sc'ool eb' d'a tas ay d'a junocxo anima. Smac'vi cham anima eb'. Uc'umañ eb'. B'uc'tzin anima eb'. Ay juntzañxo tas lajan icha sval tic sc'ulej eb'.

Svalb'at d'ayex ticnaic, icha val vutejnac valan d'ayex d'a yalañtaxo to a eb' sc'ulan juntzañ sval tic, val yel malaj yalan yic eb' yoch d'a yol sc'ab' Dios.

²² Palta axo Yespíritu Dios tz'ac'an co xajanej co b'a, syac'anpax co tzalajc'olal, co junc'olal. Syac'an cac' techaj tas sja d'a quib'añ. Yuj Yespíritu chi', vach' scutej co b'a d'a eb' quetanimail, vach' scutej co pensar d'a eb', scac'an elc'och tas scala'.

²³ Nanam scutej co b'a. Yuj Yespíritu Dios chi', sco cachoch vaan co b'a. A juntzañ vach' b'eyb'al tic, malaj junoc ley scachani. ²⁴ A oñ yic oñxo Cristo tic, mañxalaj yelc'och co chuc pensaril yed' juntzañ schucal snib'ej. Ichato ac'b'ilxooch cuuj d'a te' culus. ²⁵ Yuj Yespíritu Dios chi' ay co q'uinal. Yuj chi', yovalil sco c'anab'ajej icha sgana Yespíritu chi'.

²⁶ Max yal-laj quic'ancharañ co b'a, max yal co tzuntzan co b'a junjun oñ. Max yal-laj schichonoch co c'ool d'ayoñ junjun oñ.

6

Co col-lajec co b'a

¹ Ex vuc'tac ex vanab', tato ay junoc mach sc'ulan chucal tzeyila', a exxo tze c'anab'ajej Yespíritu Dios tic, colvajañec d'ay, aq'uec sna' d'a ac'anc'olal, yic ol b'oxoc spensar. Tzeyilanpax e b'a junjun ex, talaj ayex pax ol e c'ulej chucal.

² Tze col-laj e b'a junjun ex, yic ol laj techaj eyuuj e masanil. Tato icha chi', van e c'anab'ajan sley Cristo.

³ Tato ay mach nivan yelc'och snaani, malaj pax yelc'ochi, munil a syixtej sb'a snaan jun chi'.

⁴ Yovalil sco na val junjun oñ tas sco c'ulej. Tato icha chi', ol ja co tzalajc'olal yuj tas sco c'ulej chi', mañ yovaliloc sco lajb'ej tas sco sc'ulej yed' junocxo mach, tato más vach' quic d'a yichañ.

⁵ Yujto yovalil munil ol cac' entregar co cuenta junjun oñ d'a Dios, ato syala' tas ac'b'il co c'ulej junjun oñ yuuj.

⁶ A eb' tzoñ c'ayb'an d'a slonel Dios, yovalil tzoñ colvaj cac'an juntzañ tastac vach' d'a eb'.

⁷ Mañ eyac' musansatil e b'a. Malaj junoc mach syal yac'an musansatil Dios. Yujto a icha tas scavej, a ol co jach'a'. ⁸ Icha pax chi', tato a chuc pensaril sco c'anab'ajej, ol co cha spac, aton chamel. Palta tato a sgana Yespíritu Dios sco c'anab'ajej, ol co cha spac d'a Yespíritu chi', aton co q'uinal d'a junelñej. ⁹ Yuj chi' vach'ñej scutej co b'eyb'al d'a masanil tiempo, max yal tzoñ tzactzaji. Tato max cactejan co c'ulan vach'il, ayic ol ja stiempoal, ol co cha spac. ¹⁰ Yacb'an syal co colvaj d'a eb' quetanimail, yovalil vach' scutej co pensar d'a eb'. Axo d'a eb' yicxo Dios, ec'alxo val vach' scutej co colvaj d'a eb'.

Mañxa yelc'och jun circuncisión

¹¹ Ilecna' val juntzañ nivac letra a in val lac'an tzin tz'ib'ejb'ati. ¹² A eb' sgana tzex ac'an plural eyac'an circuncidar e b'a, a sgana eb' to vach' scan eb' d'a yichañ eb' anima. Malaj sgana eb' tz'ac'jioch syaelal icha tz'aj yac'jioch co yaelal a oñ ayñejoch co pensar d'a schamel Cristo d'a te' culus. Yuj chi' tzex yac' val plural eb'. ¹³ Vach'chom ac'b'il circuncidar eb', palta max sc'anab'ajejlaj ley Moisés chi' eb' smasanil. A eb' chi', sgana

eb' tzex yac' circuncidar, yic vach' syic'chaañ sb'a eb' eyuuj, yic syal yalan eb' to yuj eb' ix ac'jioch jun yechel chi' d'a e nivanil. ¹⁴ Palta a inxo tic, malaj junoc tas b'aj syal vic'ancharañ in b'a. Añej schamel Cajal Jesucristo d'a te' culus b'aj tzin tzalaji. Yuj jun chi' mañxalaj yalan yic yolyib'añq'uinal tic d'ayin. Ichato chamnacxoel jun chi' d'a vichañ. A inxo tic, ichato chamnac inxo el d'ay, yujto mañxalaj valan vic d'ay. ¹⁵ Taxoñej ac'b'il oñ circuncidar mato maay, malaj yalani. Añej val jun tic nivan yelc'ochi, tato q'uexmajnacxo co pensar. ¹⁶ A jantac eb' sc'anab'ajan juntzañ checnab'il tic, aton eb' israel d'a val yel, eb' schoñab' ton val Dios yaji. Yac'ocab' sjunc'olal Dios d'a eb', oc'ocab' pax sc'ool d'a eb'.

¹⁷ A ticnaic, malajocab' mach tzin ac'anxi cusoc. Yujto a juntzañ jech' ayoch d'a jun in nivanil tic, a sch'oxaneli to schecab' in Cajal Jesús.

¹⁸ Ex vuc'tac ex vanab', yac'ocab' svach'c'olal Cajal Jesucristo d'ayex e masanil ta'. Amén.

A Ch'an Biblia D'a Chuj San Mateo
The Holy Bible in the Chuj San Mateo language of
Guatemala

La Santa Biblia en Chuj de San Mateo Ixtatán

copyright © 2007 Sociedad Bíblica de Guatemala

Language: Chuj de San Mateo Ixtatán (Chuj)

Dialect: Ixtatán

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

43e98fca-30dd-583b-b172-dc26d705ee90